

Informace pro RODIČE dětí,

**které v tomto školním roce končí povinnou školní
docházku !!!!!**

Jakmile se dozvíte, že je vaše dítě přijato na
střední školu,
přijďte si do školy pro ZÁPISOVÝ LÍSTEK.
Tento zápisový lístek vám předám jen oproti
podpisu zákonnému zástupci.

Stále platí: posílejte mi registrační čísla, která
vám budou zaslána. Spolu budeme sledovat
přijetí či nepřijetí vašich dětí na SŠ.

zs.novakovajana@seznam.cz

(nezapomeňte mezi zs a jménem napsat
TEČKU – jinak mail přijde někomu jinému)

ČESKÝ JAZYK

- Tento týden si odpočineme od mluvnice a pravopisu a budeme se věnovat čtení s porozuměním
- Stále platí úkol přečíst knihu, najděte doma cokoli ke čtení a přečtěte si (můžou to být pohádky pro děti nebo třeba detektivka, je to úplně jedno). Kdo tento úkol splní, napište mi. Odměna vás nemine. Kdo přečte během epidemie knihu, odpustím mu polovinu úkolů do češtiny!
- Samozřejmě stále platí procvičování pravopisu na internetu, zkuste tento týden aspoň chvilku, můžete jakékoli cvičení na procvičování pravopisu, určování slovních druhů apod.

<https://www.umimecesky.cz/>

<https://skolakov.eu/>

<http://ucirna.cz/>

https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_sel_topics.php

<http://www.kamernet.cz/>

<https://skolaposkole.cz/cesky-jazyk>

<https://www.pravopisne.cz/>

- Práce s textem: přečtěte si následující text. Do sešitu odpovězte na otázky a vypracujte úkoly pod textem. Procvičíte tak nejen jazyk český, ale také zeměpis a angličtinu.
- Kdo bude mít čas a chuť, pusťte si velmi hezký film **Apollo 13 (USA, 1995)** – určitě někde najdete online zdarma nebo si můžete stáhnout. Film měl několik nominací na Oscara a dva získal. Je natočený podle skutečné události, o které se mluví v textu, se kterým budete pracovat.

Apollo 13

Let Apollo 13 byl sedmým pilotovaným letem programu Apollo. Jeho cílem bylo uskutečnit třetí přistání lidské posádky na povrchu Měsíce, tentokrát v oblasti Fra Mauro. V průběhu letu však došlo k výbuchu jedné z kyslíkových nádrží, který vážně poškodil servisní modul. Následky výbuchu nejen zabránily posádce splnit úkol letu, ale ohrožily životy jejích členů. Řídicí středisko v Houstonu muselo v průběhu následujících čtyř dnů s vynaložením nesmírného úsilí vyvinout nouzové scénáře, díky nimž se podařilo posádku dopravit živou zpět na Zemi. Přestože Apollo 13 nesplnilo zadaný úkol, stal se jeho let legendou. Na motivy této události, kterou Jim Lovell popsál ve své knize Lost Moon (Ztracený Měsíc), natočil režisér Ron Howard v roce 1995 film s názvem Apollo 13, v němž ztvárnil hlavní roli Jima Lovella herec Tom Hanks.

1. Na základě textu můžeme odhadnout, že Jim Lovell je:

- a) herec
- b) scénárista
- c) astronaut
- d) mimozemšťan

2. Kdy došlo k výbuchu na vesmírné lodi Apollo 13?

- a) v průběhu startu ze Země
- b) v průběhu letu ze Země na Měsíc
- c) v průběhu přistávacího manévru na Měsíci
- d) v průběhu letu z Měsíce zpět na zem

3. Text uvádí, že řídicí středisko vyvinulo scénáře. O jaké scénáře jde?

- a) scénář filmu, ve kterém hrál Tom Hanks
- b) scénáře filmů, které nakonec nebyly natočeny
- c) plán postupu, jak z letu udělat legendu
- d) plán postupu, jak vyřešit problém

4. Na základě textu můžeme usoudit, že Fra Mauro je nejpravděpodobněji:

- a) kráter na Měsíci
- b) servisní modul lodi Apollo 13
- c) vesmírná loď, která ztroskotala na Měsíci
- d) část Měsíce pojmenovaná podle oblíbené knihy Toma Hankse

Úkoly, ke kterým nepotřebujete text /taky odpovězte do sešitu/

- a) Jak se jmenoval první člověk na Měsíci, jaké byl národnosti a ve kterém roce to bylo?
- b) Kolik let od této slavné události uplynulo a jak se jmenovala kosmická loď, která astronauty na Měsíc dopravila?
- c) Jakou slavnou větu tento první člověk při přistání na Měsíci pronesl? Větu napište v originále i v českém překladu. Může vám pomoci <https://www.youtube.com/watch?v=cwZb2mqId0A> nebo hledejte na webu. (není důležité všechno znát, ale umět si poradit a všechno vyhledat☺).
- d) Napište dvě věty, ve které použijete slovo MĚSÍC. Jednou tak, aby bylo slovo správně napsáno s velkým písmenem /Měsíc/, jednou s malým písmenem /měsíc/.
- e) Přistání na Měsíci bylo jistě významnou událostí pro lidstvo. Co vy považujete jako významný objev, událost, počin v dějinách lidstva?

Vypracování je do sešitu, ale kdo má možnost, pošlete mi na mail, budete odměněni!!! Klidně i vyfoťte stránku v sešitě a pošlete mi. Nebo rovnou vypracujte elektronicky, záleží jen na vás, můžete si vybrat způsob, který vám nejvíce vyhovuje.

ANGLICKÝ JAZYK

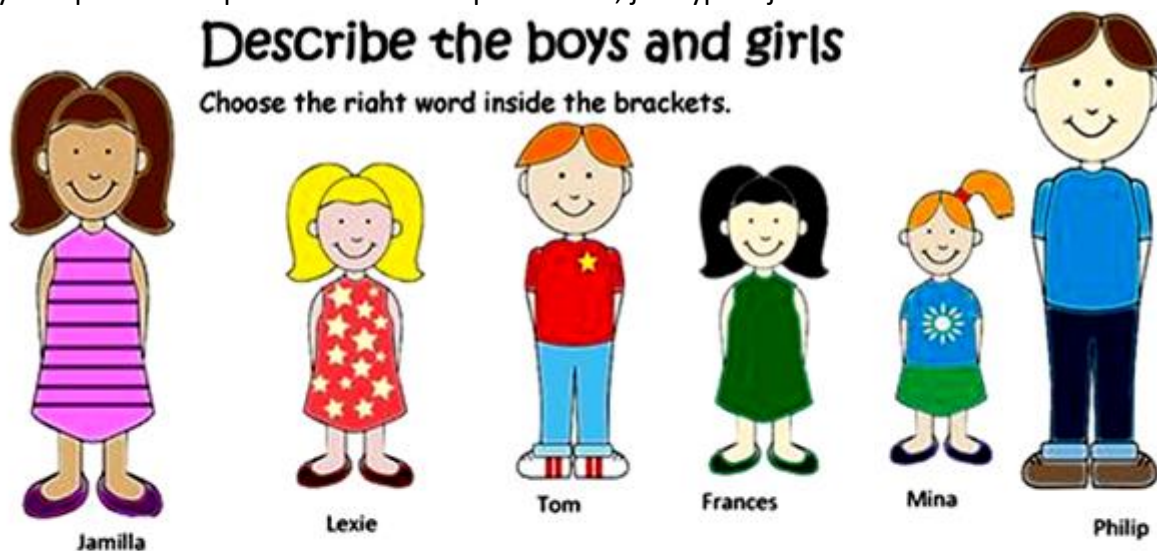
Milí žáci, doufám, že jste všichni v pohodě. Buďte na sebe opatrní! Zasílám Vám tyto úkoly pro následující období. Pokud si nebudete s něčím vědět rady, napište mi email: evzen.tarasjuk@seznam.cz

Děláme vše písemně do pracovního sešitu!

Věřím, že jste všichni zvládli dopsat a zkontrolovat vše zadání.

Tento týden bychom rádi **ZOPAKOVALI** téma, které často začínáme na začátku vyučovací hodiny – **What does he / she look like? (jak on / ona vypadá?)**

1. Přečti si a přelož si text.
2. Vyber správnou odpověď v závorkách podle toho, jak vypadají žáci na obrázcích.

1) Hello, my name is Jamilla. I am (short, tall) and I have got (brown, black, blond) hair. I am wearing a lilac (dress, jumper) with (black, purple) stripes on it. My shoes are (yellow, purple.) I am smiling because I am (sad, happy).

2) Hi there! I'm called Lexie. I am quite (tall, short) and I have got (black, blond, ginger) hair. My (shirt, dress) is (pink, blue) and it has white (diamonds, stars) on it. My shoes are (yellow, brown). I have got my hands (in front of, behind) my back.

3) Hey! Hope you are OK! My name is Tom. I am (very tall, of medium height) and I have got (black, ginger) hair. I am wearing a (red, orange) T-shirt with a (black, yellow) star on it. My (skirt, trousers) are light blue. My trainers are (purple and green, red and white).

4) Hiya! I'm Frances. I am (tall, quite short) and I've got (blond, brown, black) hair. I'm wearing a plain (blue, green) dress and my shoes are also (green, red). I'm smiling because it's nice weather outside and I am going out to play!

5) Hello everybody. I'm Mina. I am (very short, of medium height) and I've got (curly hair, a pony tail). I'm wearing a blue (dress, T-shirt, jumper) with a (black, white, orange) sun on it. My shoes are (light green, dark blue).

6) Finally! It's my turn! My name is Philip and I am (the shortest, the tallest) boy in the group. My hair is (long, short) and (black, brown). I am wearing a light blue (jacket, T-shirt) and (black, blue) jeans. My shoes are (white, grey, purple).

Jack

- 1) What is this boy's name? **His.....**
- 2) What colour hair has he got? **He....**
- 3) Is he wearing a jumper or a T-shirt? **He.....**
- 4) What colour are his jeans? **They...**
- 5) What colour are his shoes? **They.....**
- 6) Is he happy or sad? How do you know? **He..... because....**

ISLCollective.com

ŘEŠENÍ

Describe the boys and girls

Choose the right word inside the brackets.

Jamilla

Lexie

Tom

Frances

Mina

Philip

1) Hello, my name is Jamilla. I am (short, tall) and I have got (brown, black, blond) hair. I am wearing a lilac (dress, jumper) with (black, purple) stripes on it. My shoes are (yellow, purple.) I am smiling because I am (sad, happy).

2) Hi there! I'm called Lexie. I am quite (tall, short) and I have got (black, blond, ginger) hair. My (shirt, dress) is (pink, blue) and it has white (diamonds, stars) on it. My shoes are (yellow, brown). I have got my hands (in front of, behind) my back.

3) Hey! Hope you are OK! My name is Tom. I am (very tall, of medium height) and I have got (black, ginger) hair. I am wearing a (red, orange) T-shirt with a (black, yellow) star on it. My (skirt, trousers) are light blue. My trainers are (purple and green, red and white).

4) Hiya! I'm Frances. I am (tall, quite short) and I've got (blond, brown, black) hair. I'm wearing a plain (blue, green) dress and my shoes are also (green, red). I'm smiling because it's nice weather outside and I am going out to play!

5) Hello everybody. I'm Mina. I am (very short, of medium height) and I've got (curly hair, a pony tail). I'm wearing a blue (dress, T-shirt, jumper) with a (black, white, orange) sun on it. My shoes are (light green, dark blue).

6) Finally! It's my turn! My name is Philip and I am (the shortest, the tallest) boy in the group. My hair is (long, short) and (black, brown). I am wearing a light blue (jacket, T-shirt) and (black, blue) jeans. My shoes are (white, grey, purple).

Jack

- 1) What is this boy's name? **His...name is Jack.**
- 2) What colour hair has he got? **He...has got blond hair.**
- 3) Is he wearing a jumper or a T-shirt? **He...is wearing a T-shirt.**
- 4) What colour are his jeans? **They...are dark-blue colour.**
- 5) What colour are his shoes? **They...are dark colour.**
- 6) Is he happy or sad? How do you know? **He is happy, he is smiling.**

NĚMECKÝ JAZYK

Devítko,

na tento týden jsem pro vás připravil něco velmi lehkého – zopakujeme vazbu „ICH MÖCHTE...“ Jedná se tedy o klasický podmiňovací způsob (zapiš, vytiskni, studuj).

VAZBA „ICH MÖCHTE...“ SE 4. PÁDEM

- jedná se podmiňovací způsob slovesa MÖGEN – MÍT RÁD
- časujeme:

ich möchte – chtěl bych

du möchtest – chtěl bys

er möchte – chtěl by

sie möchte – chtěla by + 4. PÁD

es möchte – chtělo by

wir möchten – chtěli bychom

ihr möchtet – chtěli byste

sie, Sie möchten – chtěli by, chtěl (a) byste

Ergänze! Dopln!

Icheinen Hund. Die KinderTennis spielen.du Domino spielen? Er.....fotografieren.ihr schon gehen? Meine Mutter.....Suppe kochen. Wir.....eine Katze.

Übersetze! Přelož!

Chtěla bych počítač.

Oni by chtěli kočku.

Chtěl byste auto, pane Müllere?

Petra by chtěla korále.

Chtěl bys papouška?

Děti by chtěly ježka.

On by chtěl lišku.

Chtěly byste zajíce, děti?

MATEMATIKA

Dnes budeme hlavně opakovat. Doporučuji zhlédnout tato videa:

1) <https://www.youtube.com/watch?v=f4xUE7XFOQ>

Tady najdete příklady na povrch i **objem krychle a kvádru**.

2) <https://www.youtube.com/watch?v=0M5RaemPG1o> Na tomto videu jsou výpočty **povrchu a objemu jehlanu**. Na konci je i ukázka šestibokého jehlanu. Klidně se podívejte, ale bude stačit, když dokážete vypočítat povrch i objem čtyřbokého jehlanu.

3) <https://www.youtube.com/watch?v=PUx3jA059Hk> Tady najdete **všechny vzorečky**, krychle a kvádr (6. třída), válec (8. třída), kužel, jehlan a válec (to jsme brali a budeme brát až v 9. třídě). Pokud si pamatujete vzorec pro válec a jehlan, označujeme výšku písmenem **v**. Tomáš, který video přichystal, používá písmeno **h**, jako hloubka. Možná vám tohle video pomůže 😊

4) Tady je povrch válce <https://www.youtube.com/watch?v=ddNywaSYpP0> a objem válce https://www.youtube.com/watch?v=nyo73_Wrz9M

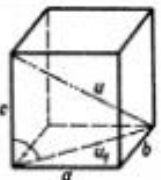
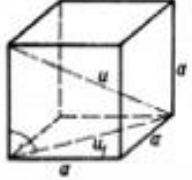
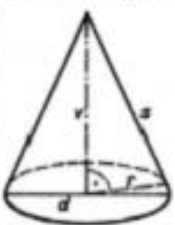
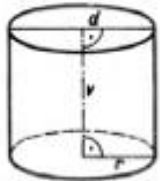
Všimněte si, že vše se počítá podobně. Pokud máme vypočítat povrch, podíváme se, jak vypadá síť tělesa. A sečteme plochy všech čtverců, obdélníků, trojúhelníků, popřípadě kruhů. Takže u krychle sečteme povrch šesti čtverců $S = 6 \cdot a^2$. Anebo u pravidelného čtyřbokého jehlanu sečteme plochu čtverce a čtyř trojúhelníků. $S = a^2 + 4 \cdot a \cdot v_s / 2 = a^2 + 2 \cdot a \cdot v_s$. Pokud počítáme objem, je to daleko jednodušší. Vždy vezmeme obsah podstavy a vynásobíme výškou, pokud se jedná o krychli, kvádr nebo válec. U těles, která nemají stěny kolmé k podstavě, vše ještě vydělíme třemi (jehlan a kužel). Jenom koule se počítá úplně jinak.

Takže objem krychle je obsah podstavy krát výška, tedy $V = a^2 \cdot a = a^3$.

A objem pravidelného čtyřbokého jehlanu určíme $V = \frac{1}{3} \cdot a^2 \cdot v$.

Na další straně najdete přehled vzorců na výpočet objemu **V** a povrchu **S**.

Vypište si je do sešitu.

Kvádr $V = abc$ $S = 2(ab + ac + bc)$	Jehlan $V = \frac{1}{3} S_p v$ $S = S_p + S_{pl}$
Krychle $V = a^3$ $S = 6a^2$	Rotační kužel $V = \frac{1}{3} \pi r^2 v$ $S = \pi r^2 + \pi rs = \pi r(r + s)$
Rotační válec $V = \pi r^2 v$ $S = 2\pi r(r + v)$	

Za domácí úkol zkuste vypočítat

- 1) objem kvádru se stranami $a = 2 \text{ dm}$, $b = 3 \text{ dm}$, $c = 4 \text{ dm}$
- 2) objem čtyřbokého jehlanu s obdélníkovou podstavou s rozměry 2 dm a 3 dm a s výškou $v = 4 \text{ dm}$

Úkoly a dotazy jako vždy pište na e-mail zs.chrenkova@seznam.cz

FYZIKA

Téma: Opakování- Elektromotor

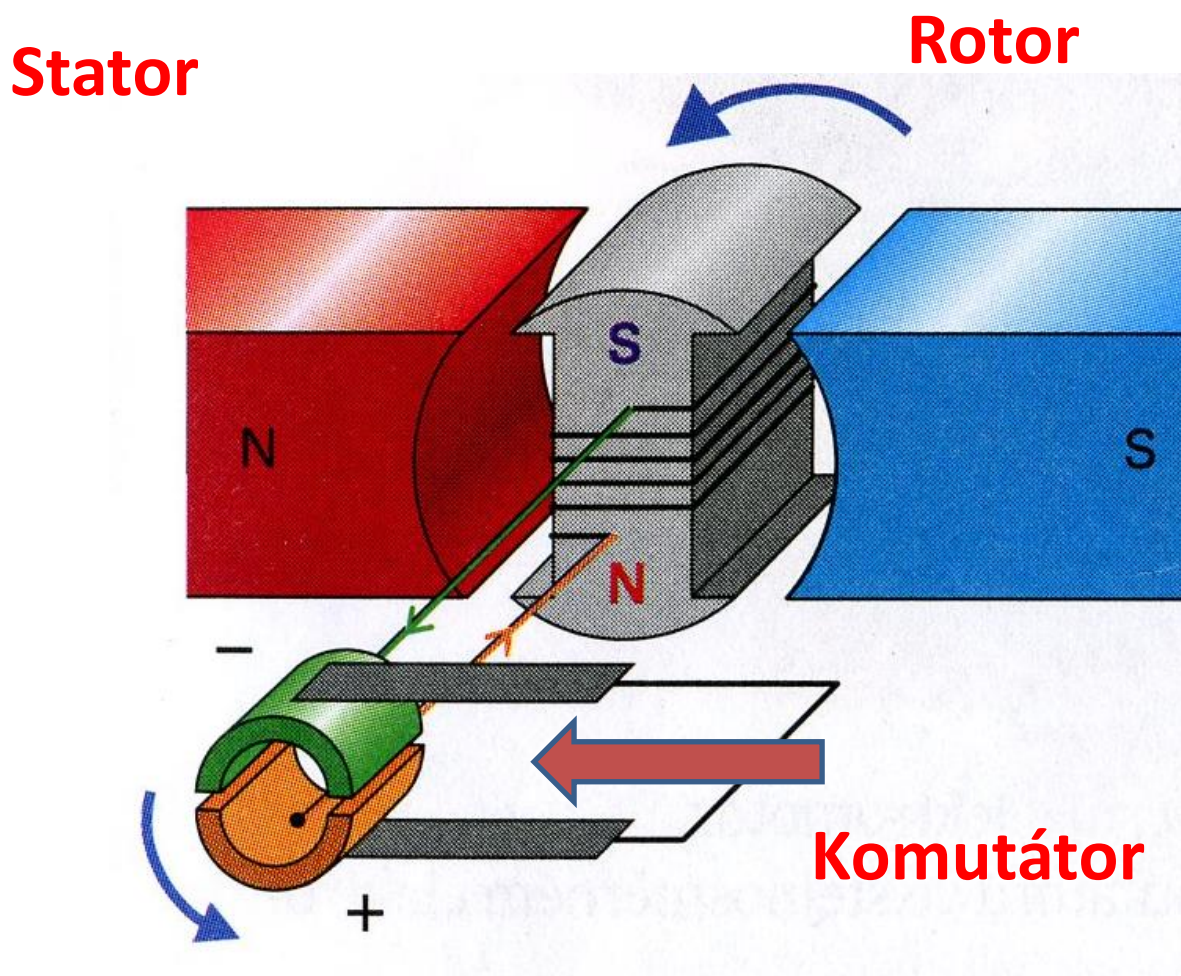
Přeměňuje elektrickou energii na mechanickou práci (pohybovou energii)

V praxi se užívá mnoho druhů elektromotorů.

Například stejnosměrný elektromotor.

Princip: otáčení cívky, kterou protéká proud v magnetickém poli

- **Stator:** Pevná část (trvalý magnet nebo elektromagnet)
- **Rotor:** Otáčivá část cívka na společné ose s komutátorem
- **Komutátor:** Slouží ke změně proudu v cívce

Využití elektromotoru :

- **Elektromotor je zařízení, které umožňuje přeměňovat elektrickou energii na mechanickou energii.**
- **Laicky řečeno,** cokoliv se otáčí a je zapojeno do elektrické zásuvky, obsahuje elektromotor.

Takže elektromotor máte doma například v:

Mikrovlnce, pračce, mixéru, sušičce, počítači (větráček), sekačce, pile, vrtulníku na dálkové ovládání pouťových kolotočích a spousty spousty dalších...

Odpověz na otázky :

1. **Z jakých částí se skládá elektromotor?**
2. **Jak funguje elektromotor?**
3. **K jaké přeměně energie v elektromotoru dochází?**
4. **Která část elektromotoru mění směr elektrického proudu?**

Řešení :

1. **Z jakých částí se skládá elektromotor?**
Elektromotor se skládá z rotoru, statoru a komutátoru.
2. **Jak funguje elektromotor?**
Stator vytváří magnetické pole, ve kterém je umístěn rotor v podobě otáčivé cívky. Cívka se proudem zmagnetuje a otočí v magnetickém poli. Komutátor způsobí, že se cívka správně přepóluje, aby se mohla otáčet dokola.
3. **K jaké přeměně energie v elektromotoru dochází?**
Dochází k přeměně elektrické energie na pohybovou energii rotoru.
4. **Která část elektromotoru mění směr elektrického proudu?**
Komutátor

CHEMIE

Milí devátáci, za domácí úkol z minula jste si měli napsat použití tuků. Dále jste si měli zkusit rozdrtit semínko např. ořechu a zjistit, zda něco zůstalo na papíře. A dále jste měli popřemýšlet, jakou funkci v našem těle mají tuky. Tak doufám, že jste si vše zjistili a napsali, protože mi nikdo nic neposlal ☺.

Dalším novým učivem jsou **MÝDLA A PRACÍ PROSTŘEDKY** - čti si všechno, ale do sešitu si piš jen to tučné.

Zajímavé je, že **mýdla tuky rozpouštějí, ale zároveň se z nich vyrábějí**. Při mytí rukou mýdlem se nám špína a mastnota rozpouští. Přitom se mýdlo z tuků vyrábí. Víš, že kdysi si naše praprababičky mýdlo samy vařily? Jde ti i dnes, ale ty to nezkoušej! Jak víme, tak hydroxidy jsou žraviny!!!!

Tuk + hydroxid (sodný nebo draselný) → mýdlo + glycerol

Tuk + hydroxid – se vaří

Vysvětlení látek v rovnici (téměř všechno už znáš):

Tuk: jakýkoli – třeba sádlo

Hydroxid sodný nebo draselný : NaOH, KOH - víme, že to jsou žraviny!!! O NaOH jsme si říkali, že tímto hydroxidem můžeme čistit ucpané umyvadlo – tento hydroxid koupíš pod názvem KRTEK, ale my víme, že je to hydroxid sodný ☺. A kupovat Krtka je zbytečně drahé – levnější je, si koupit samotný NaOH.

Glycerol – jak poznáš podle koncovky, je to alkohol (kapalná látka bez barvy a zápachu, sladké chuti)

Podle toho, z jakého hydroxidu se **mýdla** vaří, podle toho se tak jmenuje a **dělíme na:**

Sodná mýdla = toaletní – to jsou ta mýdla, kterými si myješ ruce, tělo, vlasy

Draselná mýdla = jsou to mýdla mazlavá – tato mýdla jsou určena např. k ručnímu praní (mýdlo Jelen nebo Lanza)

K čemu dochází při mytí: mýdlo + voda → slabá kyselina stearová + NaOH

Když na mýdlo působí voda, vzniká pak slabá kyselina stearová (ta je z toho tuku) a hydroxid sodný. Ta kyselina a hydroxid čistí naši pokožku od nečistot a mastnoty.

Za domácí úkol si všimni, jaké je složení na mýdle pevném, tekutém nebo na šamponu (je to tam možná latinsky nebo pomocí vzorečků).

A pošli mi odpověď na zs.novakovajana@seznam.cz + úkoly z minula.

Mějte se všichni dobře a buďte zdraví!!!! ☺

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Dneska si napíšete do sešitu základní informace o Evropské unii. Určitě tento název znáte.

Evropská unie (EU) je oficiálně politická a ekonomická unie, která si klade za cíl zlepšit spolupráci v Evropě.

Česká republika vstoupila 1.5.2004 do Evropské unie a stala se tak jedním z jejích 25 členských států. Po vstupu Bulharska a Rumunska v roce 2007 má Evropská unie 27 členských členů.

Vlajka EU

Sídlo : Brusel

Měna : Euro – i když ne všude např. u nás není

Jednotlivé státy:

Belgie	Maďarsko
Bulharsko	Malta
Česko	Německo
Dánsko	Nizozemsko
Estonsko	Polsko
Finsko	Portugalsko
Francie	Rakousko
Chorvatsko	Rumunsko
Irsko	Řecko
Itálie	Slovensko

Kypr	Slovinsko
Litva	Lotyšsko
Španělsko	Lucembursko
Švédsko	

Prohlédni si fotografie, kde sídlí řídicí instituce

Evropský parlament ve Štrasburku

Rada Evropské unie v Bruselu

Sídlem Evropské komise je budova Berlaymont v Bruselu

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Opakování:

Dneska si zopakujeme příjmy a výdaje rodinného rozpočtu.

Zapiš do sešitu

Příjmy: všechny finance, které obdržíme

Výdaje: všechny vydané finance za nákupy zboží, či služby

Úkol č. 1

Podtrhni červeně výdaje domácnosti a modře příjmy domácnosti

Nákup potravin, placení školného, výhra v loterii, platba za energie, nákup lyží, platba za školy v přírodě, mzda, půjčka na televizi, zaplacení dovolené, dědictví, kadeřník

Řešení úkolu č. 1

Nákup potravin, placení školného, výhra v loterii, platba za energie, nákup lyží, platba za školy v přírodě, mzda, půjčka na televizi, zaplacení dovolené, dědictví, kadeřník

Kdo to má správně tak dával pozor a může si napsat velkou jedničku.

Úkol č. 2

Dělení rozpočtu dle poměru příjmů a výdajů

Úkol-spoj číslo a písmeno, které k sobě patří

1. Schodkový rozpočet
2. Vyrovnaný rozpočet
3. Přebytkový rozpočet

- a) příjmy jsou větší než výdaje
- b) výdaje jsou vyšší než příjmy
- c) výdaje i příjmy jsou stejné

Řešení úkolu č. 2

1b, 2c, 3a

ZEMĚPIS

Devítko,

dnešní úkol se nebude skládat z učiva, které byste museli studovat, bude zaměřený na Vaše komplexní zeměpisné znalosti – vyzkoušíte si zadání Zeměpisné olympiády, okresního kola (měli byste sice pracovat s atlasem, ale věřím, že v 21. století najdete náhradu). ☺

Zde zadání: https://www.zemepisnaolympiada.cz/texty/ZO2019_OK_A_zadani.pdf

Zde odpovědi: https://www.zemepisnaolympiada.cz/texty/ZO2019_OK_A_reseni.pdf

Pokuste se řešit nejdříve sami, pokud by to bylo příliš těžké, využijte nápovědu! ☺

DĚJEPIS

Ahoj devítko! Opět se hlásím... Jen pro připomenutí, v minulé opoře jsme se věnovali zajímavému tématu – Protektorátu Čechy a Morava.

Měli jste pracovat se dvěma moderními výukovými platformami, ze kterých jste čerpali informace a odpovídali na jednoduché otázky. Snad se vám vše vydařilo! ☺ Dokonce mi už došly první referáty! Chválím...

Ale, jdeme dále. Tudiž, naše dnešní téma:

ZLOMOVÉ ÚDÁLOSTI II. SVĚTOVÉ VÁLKY (roky 1939 – 1941)

- 2. sv. válka začala 1. 9. 1939 německým útokem na Polsko (bez vyhlášení války)
- o dva dny později vypověděly válku Německu VB a FR
- **polské tažení** Wehrmachtu (něm. armáda) mělo bleskový průběh (označuje se jako Blitzkrieg) a už po týdnů bylo rozhodnuto
- **o svůj podíl na kořisti se přihlásil i SSSR** (tajný dodatek Paktu o neútočení s Německem z 23. srpna 1939, někdy se mu říká Pakt Molotov-Ribbentrop), 17. 9. vstoupila do Polska Rudá armáda (RA) a okupovala východní třetinu území Polska
- **vymezení sfér vlivu došlo k 28. 9. 1939 smlouvou o přátelství a hranicích**
- na podzim 1939 vnutil SSSR pobaltským republikám smlouvy o přátelství a rozmístil vojenské jednotky na jejich území, což později „proměnili“ v anexi (červen 1940)
- pokus o zabránění Finska ztroskotál – došlo k tzv. **zimní válce**, v níž se Finům podařilo 30. 11. 1939 odrazit útok RA, opět bez vyhlášení války
- na jaře 1940 dosáhl SSSR úspěchu a donutil Finy k odstoupení území, Finové ale statečně bojovali a uchránili si svobodu a samostatnost
- na západě Evropy zatím probíhala tzv. „**válka v sedě**“ – „**podivná válka**“, aktivní operace probíhaly pouze na moři, kde začala **bitva o Atlantik**: německé ponorky a hladinové lodě se pokoušely odříznout VB od zdrojů surovin a potravin a zlomit vůli k odporu

1940 – 1941

- **9. dubna 1940 přepadli Němci Dánsko a Norsko**, opět zvítězila německá armáda s výraznou pomocí kolaborantů **(KDO TO BYLI KOLABORANTI A CO BYLA KOLABORACE – ZJISTI)**

- **10. května 1940 začalo německé tažení (západní)** proti Francii, Belgii, Nizozemí a Lucembursku; významnou roli hrály tankové svazy a letecká převaha, které zatlačily a odřízly britské a francouzské armády u města Dunkerque – evakuace zbylých jednotek z pobřeží do VB (pomoc britských rybářských lodí, které přepravovaly vojáky na svých lodích přes kanál La Manche)
- 22. června byla velká část Francie v rukou Německa, menší část zůstala podřízená vládě ve Vichy (kolaborace)
- **13. srpna 1940 začala letecká bitva o VB** (během níž britské letectvo zvítězilo nad početně silnějším letectvem německým (ROYAL AIR FORCE x LUFTWAFFE H. Göringa), na úspěchu se podíleli také čs. letci – stíhači, bombardéry + pomocný personál jako mechanici), 5. září bombardovali Němci Londýn aj. města
- **10. června 1940 vstoupila do války i ITÁLIE (spojenec Německa + císařské Japonsko – tzv. Osa Berlín-Řím-Tokio), ale neuspěla při tažení do Řecka** (ústup do Albánie)
- jelikož se jednalo o válku globální (celosvětovou), **bojovalo se i v severní Africe** (Italové na přelomu let 1940/41 utrpěli mnoho krutých porážek, přišli i o své kolonie, včetně okupované Etiopie), na pomoc přispěchal Wehrmacht v osobě polního maršála E. Rommela – Pouštní liška), obě strany střídavě vítězily až do podzimu 1942
- **Balkán:** 6. dubna 1941 obsadila něm. armáda **Jugoslávii a Řecko --- NĚMECKO OVLÁDALO PRAKTICKY CELOU EVROPU**
- když ztroskotala jednání Hitlera a Stalina o dalším rozdělení sfér vlivu v Evropě a zapojení SSSR do války proti VB, rozhodl se Hitler svého dosavadního spojence napadnout!!! **22. června 1941 zahájily jednotky útok na SSSR** (rozkaz byl vydán již 18. prosince 1940) – první fáze přinesla oslnivá vítězství (3 směry útoky: Leningrad, Moskva a ropná pole na Kavkazu), postup se zastavil na podzim a zimě, kdy vyčerpané a nepřipravené jednotky neuspěly při dobývání Moskvy (od 6. prosince Němci ustupují)
- **Tichomoří:** válka nabyla globálního rozměru – **Japonsko zahájilo překvapivý útok na am. vojenskou základnu Pearl Harbour (7. prosince 1941)** a své jednotky poslalo obsazovat tichomořské državy Američanů, Britů a Holanďanů a obsazují také JV Asii (Filipíny, Indonésii, Malajsko, ohrožení Austrálie, útok do Barmy – chtěli obsadit i Indii)

DOPORUČUJI:

- existuje mnoho filmových autentických záběrů (i na youtube)
- dokumentární filmy běží neustále na ČT2, Primě, History Chanelu aj.
- natočilo se mnoho filmů o prvotních válečných operacích, ale i zločinech: namátkou – Nepřítel pod námi, Tmavomodrý svět, Nebeští jezdci, Králova řeč, Brestská pevnost, Tobruk, Katyň, Dankerk...výčet by byl nepřehledný (máte čas, dívejte se a přemýšlejte)! ☺

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Opakování – Stres a jeho příčiny

Stres můžeme definovat jako souhrn fyzických a duševních reakcí na nepříjemný poměr mezi skutečnými nebo představovanými osobními zkušenostmi a očekáváními.

Podle této definice je stres odpověď, která v sobě zahrnuje jak fyzické, tak i psychické složky. Jinými slovy: stres je stav organismu, který je obecnou odezvou na jakoukoli výrazně působící zátěž – fyzickou nebo psychickou. Při stresu se uplatňují obranné mechanismy, které umožňují přežití organismu vystaveného nebezpečí.

V obecném pojetí pojem stres označuje reakci organismu na nadměrnou zátěž.

Stres je odpověď našeho těla na zvýšené fyzické, emocionální či intelektuální požadavky. Horší forma stresu jsou deprese, které se už musí léčit a nesmí se podceňovat.

Obvyklé stresové faktory (stresory)

Následující výčet faktorů vyvolávajících stres není ani nemůže být úplný. Běžnými stresory v životě jsou:

1. Fyzikální faktory: prudké světlo, nadměrný hluk, nízká nebo vysoká teplota.
2. Psychické faktory: zodpovědnost (*nezaplacené účty, nedostatek peněz*), práce nebo škola (*zkoušky, dopravní špička, termíny úkolů*) nesplněná očekávání, věk.
3. Sociální faktory: osobní vztahy (*konflikt, nevěra, zklamání, týrání*), životní styl (*přejídání, nezdravé složení stravy, kouření, nadměrné pití alkoholu, nedostatek spánku*).
4. Traumatické faktory: události (*narození dítěte, úmrtí, znásilnění, válka, sňatek, rozvod, stěhování, chronické onemocnění, ztráta zaměstnání, ztráta životní role*).
5. Dětské faktory: vystavení stresu v raném věku může trvale zvýšit odpověď na stres, např. u týraných a zneužívaných dětí, školní zátěž, alkoholismus rodičů, přílišná náročnost rodičů.

Příznaky stresu

- únava, slabost

- celková podrážděnost
- poruchy spánku
- průjem, zácpa
- ztráta chuti na jídlo
- zloba, vztek, pesimismus

Stres může způsobit řadu onemocnění

- vředy na zažívacím traktu
- vysoký krevní tlak
- onemocnění srdce, může vést až k infarktu
- zažívací obtíže – nevolnost, zvracení
- bolesti hlavy
- riziko vzniku rakoviny

Jak se stresu bránit:

- pravidelně sportovat
- myslet pozitivně
- požádat druhé o pomoc, svěřit se
- relaxační techniky, uvolnění
- neuzavírat se před problémem

Zápis :

Stres (tíseň, zátěž, tlak)

Projevy stresu:

- zrychlené dýchání
- únava, slabost, celková podrážděnost
- ztráta chuti na jídlo
- nervozita, zloba, vztek, pesimismus
- bolest břicha, hlavy, průjem
- bledost (zrudnutí)

Jak se stresu bránit:

- pravidelně sportovat
- myslet pozitivně
- požádat druhé o pomoc, svěřit se
- relaxační techniky, uvolnění
- neuzavírat se před problémem

Zamysli se a odpověz na otázky:

1. Vysvětli, co si představuješ pod pojmem stres.
2. Vyjmenuj několik faktorů (stresorů), které vyvolávají stres.
3. Dostal jsi se někdy sám do stresové situace? Co bylo její příčinou?
4. Vyjmenuj některé příznaky stresu.
5. Jaká onemocnění může stres způsobit?
6. Jak se stresu můžeme bránit?